

**Balatonfüzfői Irinyi János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti
Iskola**

OLIMPIAISMERET

Helyi tanterv (5.-6. évfolyam)

A kerettantervi ajánlást adaptálta:

Csarmasz Gyula

2020

Sportiskolai kerettantervvel működő évfolyamok részére

OLIMPIAISMERET 5–6. évfolyam

A sport gyakorlása alapvető emberi jog. Minden természetes személyt megillet a sportolás joga a diszkrimináció bármely megnyilvánulási formája nélkül az Olimpiai szellemben, amely kölcsönös megértést követel meg a barátság, szolidaritás és tisztességes játék szellemében.

A köznevelési típusú sportiskolai kerettanterv szerint tanuló sportoló fiatalok számára elengedhetetlen, hogy a tudatos sportolóvá nevelés egyik eszközeként az életkori sajátosságoknak megfelelően tisztában legyenek és rendelkezzenek olyan ismeretekkel, amelyek a sport legmagasabb és legnemesebb játékaról; az olimpiáról szól.

Amennyiben egy idegen civilizáció képviselői keverednének planétánkra, hogy feltérképezzék a Földlakók szokásait, az olimpia mindenképpen legmeglepőbb felfedezéseik közé kerülne. Más példa szinte alig akad rá, hogy az ötkarikás játékokhoz hasonlóan bármi is ennyire mozgósítsa az országokat, népeket és a közvéleményt. Az olimpiai eszme lényege a világ fiataljainak békés sportversenyek segítségével történő nevelése, valamint az a meggyőződés, hogy az olimpiai játékokkal a sporton keresztül hozzá lehet járulni a népek közötti megbékéléshez. Az újkori olimpiai mozgalom már létrejöttékor igazi békeszolgálatnak tekintett e a munkáját, hiszen a becsületes, szabályos versengést és az ellenfelek tiszteletét írta zászlajára.

Az olimpizmus életfilozófiaként a test, az akarat és a szellem képességeit, mint egységes egészet fogja össze és dicsóíti. Egyesítve a sportot a kultúrával és neveléssel az olimpizmus olyan életforma kialakítására törekszik, amely a munkavégzés öröme, a példakép nevelési értékére, társadalmi felelősségvállalásra és az egyetemes erkölcsi alapelvek tiszteletére alapszik, és egyben utat mutat a sportoló fiatalok életszemléletének alakulásához, akaraterejének és személyiségének komplex fejlesztéséhez.

A megszerzett ismeretek ösztönzik és támogatják az erkölcs és a helyes irányítás

előmozdítását a sportban, valamint a fiatalság nevelését a sporton keresztül; a sportban rendelkezésre álló eszközeit a tisztességes játék (fair play) érvényesülésének és az erőszak tilalmának biztosítására szenteli. (*NOB küldetése)

Az olimpizmus célja, hogy a sportot az emberiség harmonikus fejlődésének a szolgálatába állítsa egy békés társadalom előmozdítása és az emberi méltóság megőrzése érdekében. (*Olimpizmus alapelvei)

Az olimpia jelmondata: „Citius. Altius. Fortius.” (Gyorsabban, magasabbra, erősebben!). Ez a sportolók számára kívánatos célok egy részét fejezi ki (a messzebbre, pontosabban, ügyesebben persze éppígy része lehetne), de arra is utal – s ez az igazi üzenete – hogy minden más szempont a háttérbe szorul, a játékok során csakis a sportolói erények számítanak. (Ezért állították azt az alapelvet is, hogy az olimpiai játékok során az egyéni vagy csapatsportágakban szereplő versenyzők között, és nem a nemzetek között folyik a verseny.

5-6. évfolyam

Az általános iskola felső tagozatának alsóbb évfolyamain tanuló sportoló fiatal háromszor féléves tanulási szakaszban ismerkedik az emberiség egyik legnemesebb játékával olimpiismeret tantárgy keretében. Minden sportoló álma, hogy az olimpiai játékokon a dobogó legmagasabb fokán állva, nemzetének himnusza csendüljön fel győzelmének tiszteletére. Ezért is fontos, hogy legyenek ismereteik arról, hogy mi az olimpia játékok lényege, milyen utat kell bejárni egy sportolónak ahhoz, hogy olimpikonná vagy bajnokká váljanak. Az olimpiismeret tantárgy keretében az életkori sajátosságok figyelembe vételével ismertetjük meg tanítványainkat az évszázadokon átívelő sport játékok keletkezésével, történetiségével, jelentőségével. Az időutazás során megismerkednek az olimpiai játékok kiemelkedő eseményeivel, bepillantást nyernek az ókor kezdetétől napjainkig tartó játékok szépségeibe, megismerhetik a játékok sporteszközeit, ruházatát, díjazását. A tematikai egységek az évfolyamok sajátosságaihoz igazítva felcserélhetők, a tanulók igényeihez alkalmazkodva változtathatók.

A tantárgy élményközpontú tanulása során a tanulók bepillantást nyernek a sportvilág legrangosabb sporteseményére, megismerik saját tevékenységrendszerük lehetőségeit, sportbéli jövőképük alakulását, képet kapnak nemzetközi sportjátékok személyiségfejlesztő hatásairól, különböző új képességek, készségek kialakulása realizálódik.

Az önismeret és a személyiség fejlesztés kitűnő eszköze a példák és minták megmutatása, az együttműködés szabályainak elsajátíttatása, a kudarc és siker élményeinek feldolgozása, az akarat erővel, kitartással megvalósítható győzelem lehetősége az olimpiismeret tantárgyként való tanulása-tanítása során.

5. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	KI? MIT? TUD? az olimpiáról Bevezetés az olimpiai ismeretekbe	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A korábban szerzett ismeretek. Sportesemények, fórumok, sportágválasztók tapasztalatai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Képalkotás az olimpiai mozgalomról	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Történelmi barangolás az olimpiai mozgalom kialakulásáról		
Kulcsfogalmak	Ókor, Olimpia, Olümpia, Versenyszámok, újkor,	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az ókori olimpiai játékok történelmi eredete, lefolyása, programja, versenyszámainak megismerése	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Szómagyarázat, történelmi ismeretek,	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	A játékok keletkezésének megismerése, a kor sajátosságainak felfedezése. Reprodukív szövegalkotás adott témáról, ismeretszerzés, ismeretbővítés	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az olimpiai mozgalom kialakulása Az ókori olimpiai játékok történelmi eredete, lefolyása, programja, versenyszámai. (Játékok, eszközök, ruházat, díjak)		
Kulcsfogalmak	Ókor, Olimpia, Olümpia, Versenyszámok	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az újkori olimpiai mozgalom megalakulása, fejlődéstörténete	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az olimpia kialakulása, helyszíne, főbb eseményei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Az olimpiai játékok életre hívása, Pierre de Coubertin szerepe és munkássága. Helyszínek, eredményesség, nyári-téli olimpiák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A modernkori olimpia kialakulása, fejlődéstörténete. Az újkori olimpiai mozgalom megalakulásának előzményei és folyamata		
Kulcsfogalmak	fejlődéstörténet, újkor, mozgalom	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az olimpiai mozgalom hazai és nemzetközi szervei	Órakeret 1 óra
Előzetes tudás	Az olimpiamozgalom kialakulása. Szómagyarázat	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Bepillantás a modern olimpiai játékok szervezési feladatrendszerébe, a feladatot ellátó testületek munkáinak megismerése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Információk reprodukálása, önálló felidézése. Élményközpontú ábrázolás		
Kulcsfogalmak	Szervek, szervezetek, Magyar Olimpiai Bizottság, Nemzetközi Olimpiai Bizottság, feladatrendszer	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az olimpiai mozgalom szimbólumai	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	szóismeret, jelkép, összetartozás	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Az olimpiai játékok során alkalmazott jelképek, szimbólumok egyetemes jelentőségének megismerése, jelentésük tartalmának ismerete	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az olimpiai szimbólumok meghatározása, felismerése, használatának, alkalmazásának ismerete. Keletkezésük megismerése.		
A szimbólumok jelentősége, jelentésük ismerete		
Kulcsfogalmak	olimpiai ötkarika olimpiai zászló, nyitóünnepség, záróünnepség, jelmondat, olimpiai eskü, olimpiai láng, olimpiai kabala, olimpiai jelvény, olimpiai himnusz	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olimpiai sportágak	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A mindennapi életben megtapasztalt és megismert sportágak	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Fogalom meghatározás, időszakok ismerete, olimpiai sportágak megismerése, törölt sportágak megismerése, elfogadott sportágak, jelenlegi sportágak,	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tematikus egysége feldolgozása lehetőséget biztosít az olimpiák időszaki megismerésére, megismeri és felismeri a különböző olimpiai sportágak legjellemzőbb ismérveit, eszközeit, ruházatát. Szabályismeret tudatosítása, szabálykövetés. együttműködési képességek fejlesztése		
Kulcsfogalmak	versenyszám, szakág, szövetség, MOB, NOB, nyári olimpia, téli olimpia	

6. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	KI? MIT? TUD? az olimpiáról Bevezetés az olimpiai ismeretekbe	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A korábban szerzett ismeretek. Sportesemények, fórumok, sportágválasztók tapasztalatai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Képalkotás az olimpiai mozgalomról	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Történelmi barangolás az olimpiai mozgalom kialakulásáról		
Kulcsfogalmak	Ókor, Olimpia, Olümpia, Versenyszámok, újkor,	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az ókori olimpiai játékok történelmi eredete, lefolyása, programja, versenyszámainak megismerése	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Szómagyarázat, történelmi ismeretek,	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	A játékok keletkezésének megismerése, a kor sajátosságainak felfedezése. Reprodukív szövegalkotás adott témáról, ismeretszerzés, ismeretbővítés	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az olimpiai mozgalom kialakulása Az ókori olimpiai játékok történelmi eredete, lefolyása, programja, versenyszámai. (Játékok, eszközök, ruházat, díjak)		
Kulcsfogalmak	Ókor, Olimpia, Olümpia, Versenyszámok	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az újkori olimpiai mozgalom megalakulása, fejlődéstörténete	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az olimpia kialakulása, helyszíne, főbb eseményei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Az olimpiai játékok életre hívása, Pierre de Coubertin szerepe és munkássága. Helyszínek, eredményesség, nyári-téli olimpiák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A modernkori olimpia kialakulása, fejlődéstörténete. Az újkori olimpiai mozgalom megalakulásának előzményei és folyamata		
Kulcsfogalmak	fejlődéstörténet, újkor, mozgalom	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az olimpiai mozgalom hazai és nemzetközi szervei	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Az olimpiamozgalom kialakulása. Szómagyarázat	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Bepillantás a modern olimpiai játékok szervezési feladatrendszerébe, a feladatot ellátó testületek munkáinak megismerése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Információk reprodukálása, önálló felidézése. Élményközpontú ábrázolás		
Kulcsfogalmak	Szervek, szervezetek, Magyar Olimpiai Bizottság, Nemzetközi Olimpiai Bizottság, feladatrendszer	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az olimpiai mozgalom szimbólumai	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	szóismeret, jelkép, összetartozás	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Az olimpiai játékok során alkalmazott jelképek, szimbólumok egyetemes jelentőségének megismerése, jelentésük tartalmának ismerete	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az olimpiai szimbólumok meghatározása, felismerése, használatának, alkalmazásának ismerete. Keletkezésük megismerése.		
A szimbólumok jelentősége, jelentésük ismerete		
Kulcsfogalmak	olimpiai ötkarika olimpiai zászló, nyitóünnepség, záróünnepség, jelmondat, olimpiai eskü, olimpiai láng, olimpiai kabala, olimpiai jelvény, olimpiai himnusz	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olimpiai sportágak	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	A mindennapi életben megtapasztalt és megismert sportágak	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési feladatai, céljai	Fogalom meghatározás, időszakok ismerete, olimpiai sportágak megismerése, törölt sportágak megismerése, elfogadott sportágak, jelenlegi sportágak,	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tematikus egysége feldolgozása lehetőséget biztosít az olimpiák időszaki megismerésére, megismeri és felismeri a különböző olimpiai sportágak legjellemzőbb ismérveit, eszközeit, ruházatát. Szabályismeret tudatosítása, szabálykövetés. együttműködési képességek fejlesztése		
Kulcsfogalmak	versenyszám, szakág, szövetség, MOB, NOB, nyári olimpia, téli olimpia	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eredményességi mutatók Hazai és nemzetközi kitekintés	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Sportversenyek egyéni megtapasztalása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hazai és nemzetközi események, eredmények megismertetése, megismerése, összehasonlítása. Helyünk és szerepünk a világban sport	

	szempontú megközelítése. Magyarország legeredményesebb olimpiáinak megismerése. Éremtáblázatok megtekintése
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Magyarország legeredményesebb sportolóinak megismerése. A sportágak és sporttevékenységek megismerése. Kitekintés az olimpiai eredményességi mutatókra. A sport összetartó erejének megismertetése. Összehasonlítások, elemzések, játékok megtekintése.	
Kulcsfogalmak	eredményesség, kitekintés, összehasonlítás, éremtáblázat, elemzés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olimpiai játékok a gyakorlatban	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A megszerzett ismeretek felelevenítése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A sportjátékok örömeinek megélése. A közösen végzett munka öröme. A munka és a játék kapcsolódása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A sportjátékok bemutatása, eszköz használat, korstílus megismerése, szokásrendszer alkalmazása, győzelem-vereség feldolgozása, egyéni és csapat versenyek keretében,		

Az olimpiaismeret a sportiskolai nevelés-oktatás, azaz a sportolói pályafutásra való felkészítés szerves része.

A tantárgy lehetőséget biztosít a sportoló önmaga jobb megismerésére, mely tudás birtokában képessé válhat az eredmény centrikus versenyzésre és edzéstevékenységre.

A sportoló megtanulja a sportpályán és az életben is helyes interperszonális kapcsolatok kialakítását.

Az olimpiai játékok történetének tanításán, tanulásán keresztül a sportolói és nemzeti identitástudat fejlődik.

Az oktatási –nevelési folyamat végére a sportoló fiatal megismeri az olimpiai játékok lényegi sajátosságait mely nagy hatással bír sportolói tevékenységrendszerének tudatosabb gyakorlására, személyiség fejlődésére.